

REGINA VILJASAAR-FRENZEL

TÄNAVARUUMI KAVANDAMISE ALUSTEST

KOOLITUSPROGRAMMI VÄLJATÖÖTAJA: EESTI ARHITEKTUURIKESKUS
TELLIJA: REGIONAAL- JA PÖLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Programmi elluviimist kaasrahastab Euroopa Liit

Linnatänavate standard, 2016 (2003)

[illegible]

“Nii planeeringute kui ka teeprojektide aluseks on enamasti standard EVS 843 (Linnatänavad), mille sisu näeb tervikliku võrgustikuna sõiduteid, aga mitte avalikku ruumi. Normatiivide mehaanilise rakendamise tõttu kipuvad linnaruumis domineerima sõiduteed ja autokesksus.”

Toomas Paaver & Elo Kiivet, “Avalik ruum kui elukeskkonda siduv võrgustik”, Eesti Inimarengu aruanne 2019/20: Linnastunud ühiskonna ruumilised valikud

“Lühiajalistes ruumiotsustes, näiteks talvises tänavahoolduses või ehitusaegses liikluskorralduses, võimenduvad sõiduautode ületähtsustamine ja jalakäija unustamine veelgi. Nii võib avalik sektor tekitada suuremaidki katkestusi avalikus ruumis kui eraomand.”

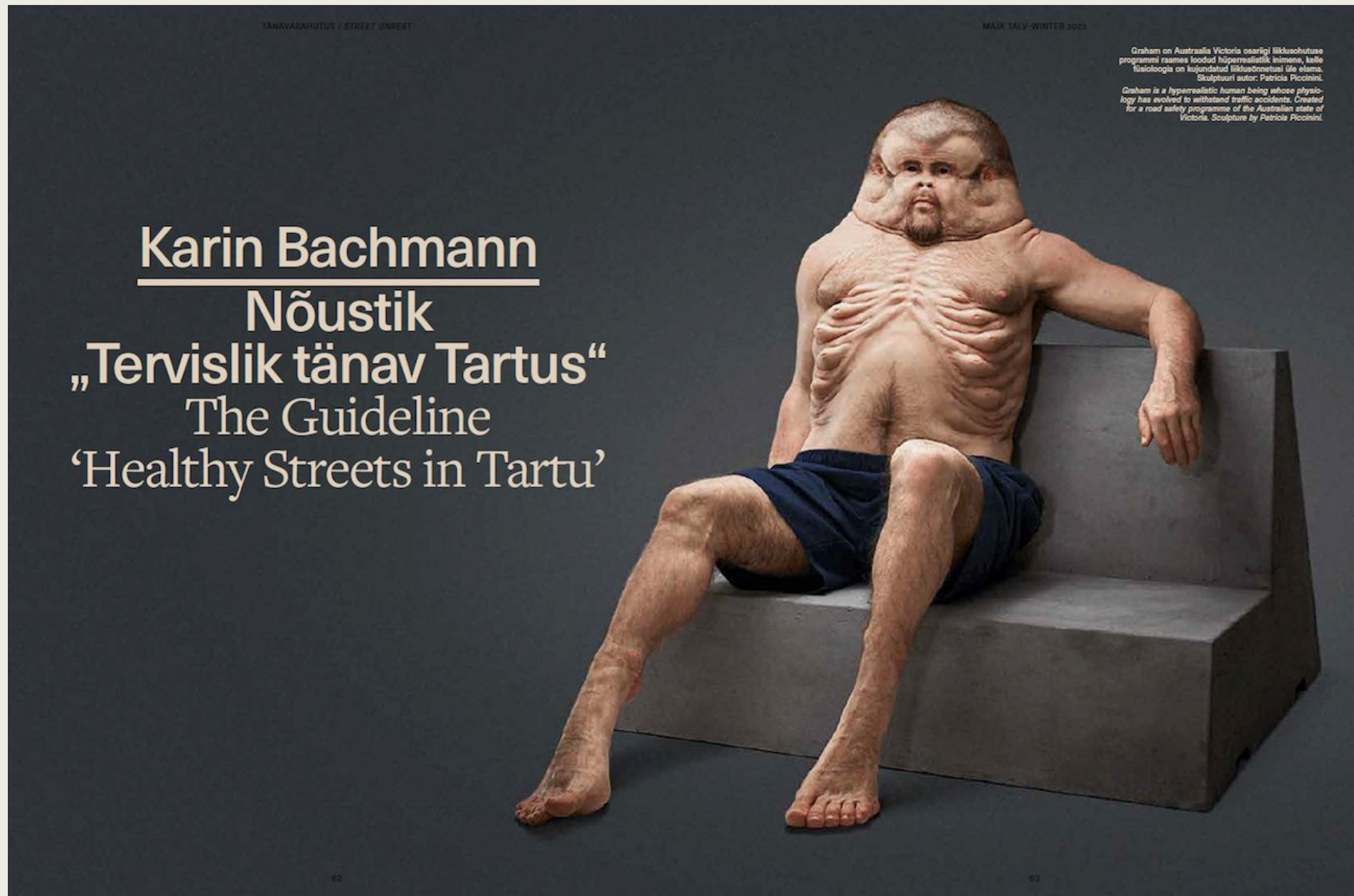
"Tänavat kiputakse endiselt kohtlema kui autode liiklussoont, kus jalakäijatel ja ratturitel on võimalik liikuda sõiduradadest üle jääval alal. Tegelikult on tänav linna avaliku ruumi kõige tähtsam osa."

Karin Bachmann, "Tervislik tänav Tartus", Maja 2023: tänavarahutus

"Tänavat kiputakse endiselt kohtlema kui autode liiklussoont, kus jalakäijatel ja ratturitel on võimalik liikuda sõiduradadest üle jääval alal. Tegelikult on tänav linna avaliku ruumi kõige tähtsam osa."

Karin Bachmann, "Tervislik tänav Tartus", Maja 2023: tänavarahutus

Müra

Õhusaaste

Kuumasaared

Elurikkuse kadu

Üleujutused

Stress

Tänavaruumi standard, ?

Tänavaruumi giid, 2025

Tänavaruumi giid, 2025

Eesmärk:

*“koostada **Tänavaruumi giid** ehk Eesti konteksti sobiva, kvaliteetse ruumi põhimõtteid rakendava tänavaruumi teejuht.*

Giid peab pakkuma tänavaruumi näidislahendused ning juhised ruumilooma protsesside – planeerimine, projekteerimine, ehitus ja haldus – korraldamiseks.”

Kvaliteetse ruumi printsiibid

Eesti kvaliteetse ruumi põhimõtted (2019)	Davosi ehituskultuuri kvaliteedisüsteem (2020)	Euroopa uus Bauhaus (2019)
Otstarbekus	Valitsemine	Kestlik
Kohandatavus	Funktsionaalsus	Kaasav
Ligipääsetavus	Keskkond	Kaunis
Ohutus ja tervislikkus	Majandus	
Kliimakohasus ja keskkonnasõbralikkus	Mitmekesisus	
Säästlikkus ja tõhusus	Kontekst	
Aja- ja asjakohasus	Kohatunne	
Sotsiaalne sidusus	Ilus	
Mitmekesisus		
Pärandisõbralikkus		
Esteetika		
Eristatavus ja kohataju		

Ehitusgiid

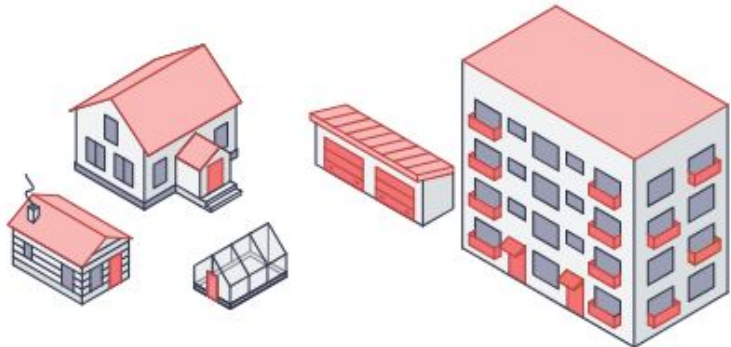
ehitusgiid.ee

KliimaminTööriistadEEOe-hüpeWordpressTänavaruum3D kaksikUuringudBrauseris avatudLUGEDAMöödikudDigiehituse mälumä...KäimasolevIsehitamine

Ehitusgiid

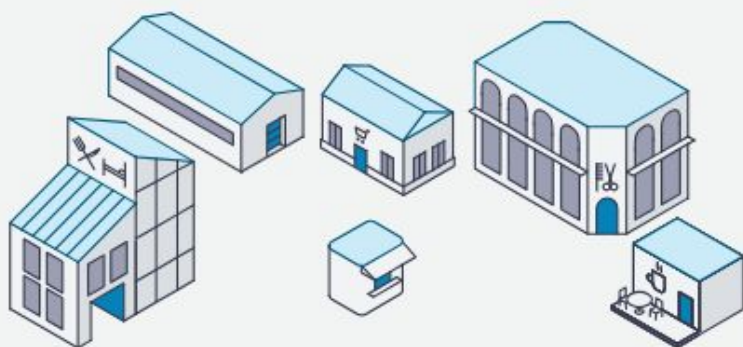
 KLIIMAMINISTEERIUM

Ehitusgiid on ehitamisel teejuhiks: selgitab mõisteid ja õigusraamistikku, kirjeldab olulisimaid tegevusi ja nõudeid ning juhendab, kas ja milliseid lube või kooskõlastusi on vaja

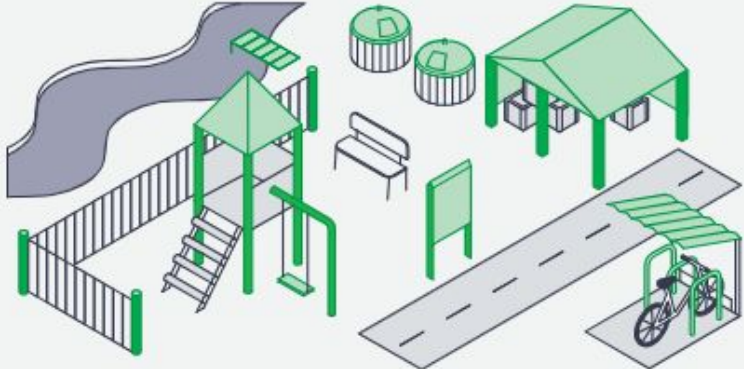
Elamu

Elamiseks mõeldud hoone või selle osa, näiteks eramaja, ridaelamu, kortermaja, suvila ja nende abihoone (saun, garaaž, kasvuhoone jms)

Mitteelamu

Hoone või selle osa, mis pole elamiseks, näiteks kontor, kauplus, kool, kultuurimaja, hotell ja tootmishoone

Rajatis

Ilma kinnise siseruumita ehitis, näiteks mängu- ja spordiväljak, piirdeaed, prügimaja, rattamaja, vaateorn, tee ja tänav

Tehnosüsteem ja tehnorajatis

Ehitise toimimiseks vajalik süsteem või iseseisev tehnorajatis, näiteks päikesepaneel, soojuspump, puurkaev ja reoveepuhasti

Vali elamu ehitustegevus

Elamu ja selle abihoonega seotud ehitustööd

Remont

Viimistlustööd või hoone osa asendamine samaväärsega. Hoone

Ümberehitamine

Hoone rekonstrueerimine. Hoone omadused või materjalid muutuvad

Laiendamine

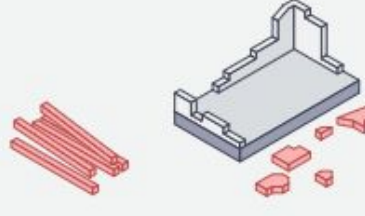
Elamule juurdeehitise tegemine. Hoone maht ja pindala muutuvad

Uue elamu ehitamine

Elamu püstitamine

- Ehitamine vanale vundamendile

Lammutamine

Hoone eemaldamine või likvideerimine

Tööd hoovis

Eluhoonet ümbritsev õueala

- Haliastamine ja pinnasetööd

Andmete korrastamine

Olemasolev eluhoone

- Andmete muutmine EHRis

Eesti tänavaruumi giidi koostajad

Karin Bachmann
Merilin Rehema
Jaak-Adam Looveer
Raul Vibo
Roland Mäe
Lauri Linnamäe
Toomas Paaver
Kadri Leetmaa
Silver Sternfeldt
Margit Kõiv-Vainik
Tuul Sepp
Daniel Kotsjuba
Angela Kase
Grete Arro
Anni Müüripeal
Raul Järg

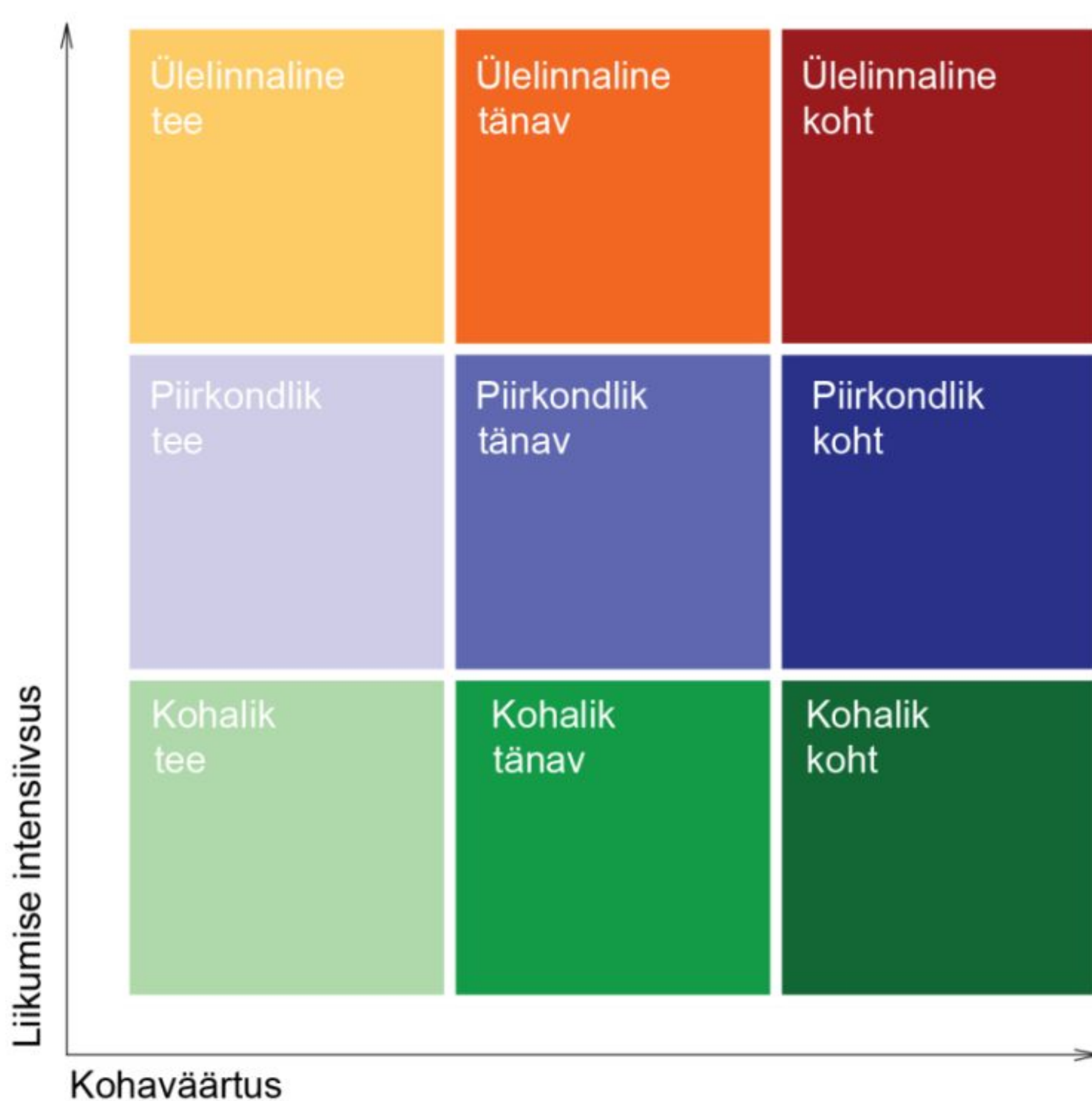
www.ruumijuhtimine.ee

Tänavaruumi kavandamise alustest
Regina Viljasaar-Frenzel

13.05.2025
RUUMILOOME KOOLITUSPROGRAMM 2025

Tänavate jaotus

Tallinna jätkusuutliku linnaliikuvuse kava, 2023

16 põhimõtet

1. Olemasoleval on väärtus
2. Kavandada ruumisäästlikult
3. Seostada liiklusväärtus ja kohaväärtus
4. Hoida ja/või luua ruumilist tervikvisiooni
5. Anda linnaloodusele võimalus
6. Kavandada ruumile vastav ohutu kiirus
7. Sõidutee ületamine peab olema kerge
8. Kavandada võimalused peatumiseks
9. Tänavapinna katted tagavad ruumi intuitiivse kasutamise
10. Disain lähtub nõrgimast kasutajast
11. Kasutatakse looduspõhiseid lahendusi
12. Kavandada aktiivset liikumist soodustav välisruum
13. Ühistranspordi kasutamine on meeldiv ja kerge
14. Väiksema ruumivajadusega liikumisvahendite soosimine
15. Tänavaruumi kasutus on paindlik ja andestav
16. Tehnovõrgud ei määra maapealse ruumi lahendusi

Tänavaruumi standard, ~2027

